

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 22

Z hlediska toho, jakou část slova připojíme při odvozování k slovotvornému základu, existuje těchto pět možností tvoření podstatných jmen:

- 1) předpona + slovotvorný základ
- 2) slovotvorný základ + přípona
- 3) slovotvorný základ + koncovka
- 4) předpona + slovotvorný základ + přípona
- 5) předpona + slovotvorný základ + koncovka

(Štěpán Blažek: Český jazyk. Přehledy učiva základní školy)

Úloha 22

Rozhodněte, která řada podstatných jmen odpovídá pěti variantám jejich tvoření (shora dolů).

- A) lesík – prales – podpatek – nábreží – listí
- B) prales – lesík – listí – podpatek – nábreží
- C) podpatek – lesík – listí – prales – nábreží
- D) prales – listí – lesík – nábreží – podpatek

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 23–24

Všichni tam jsou, a kdo tam není, ten jako by nebyl. Kolikrát jste už tuto větu v souvislosti se sociálními sítěmi zaslechli? Jaký je přínos facebooku, potažmo mnoha dalších sociálních sítí?

Jako místo, kde se koncentrují jen v Česku miliony lidí, nemohou sociální sítě ujít komerční pozornosti firem. Pro ně představují příležitost, jak se spojit se zákazníkem v prostředí, kde dobrovolně tráví svůj čas. Možností pro to je řada – platby za zboží, mobilní reklama, využití dat uživatelů, spolupráce, výzkum trhu, videoreklama, PR, podpora zákaznického servisu, edukace spotřebitelů a řada dalších.

Naopak samotný přínos pro uživatele je předmětem řady vášnivých debat. Ve prospěch sdružování se na sociálních sítích je mnohdy zmiňován fakt, že díky nim jsou lidé v daleko intenzivnějším kontaktu, než kdy byli. Pokud ale někdo má ve svém profilu tisícovku přátel, ještě to nic nevypovídá o kvalitě komunikace s nimi. Čím více lidí, tím často povrchnější komunikace. Navzdory tomu se u mnohých uživatelů sociálních sítí už dá mluvit o obsesi a závislosti na takto budovaném umělém „e-světě“ a počtu kontaktů v něm.

Přesnější je uvažovat o sociálních sítích jako o dalším způsobu, jak lidé tráví svůj čas, podobně jako třeba sledují televizi nebo hrají počítačové hry. Zatímco jedni zde relaxují, jiní podléhají společenskému tlaku jít s dobou, tak další zde udržují i skutečně plnohodnotné kontakty. Je to ale i další z věcí, kterými se lidé obklopují v naději, že bude jejich život díky nim zajímavější a často i v souladu s očekáváním jejich okolí. Mnohdy jde o to nezůstat stranou a nebyť za podivína, který nejde s dobou a na sociální síti není.

(Radek Dráb: Neříkejte, že ještě nejste na žádné sociální síti. In Hospodářské noviny 7. 1. 2011, upraveno)

Úloha 23

Rozhodněte, která z variant je správná.

- A) místo *podpora* má být *potpora*
- B) místo *uživatelů* má být *uživatel*
- C) místo *vášnivých* má být *vášnivých*
- D) místo *obsesí* má být *obsesy*

Úloha 24

Která z informací má oporu ve výchozím textu?

- A) Kdo není na facebooku, nemá přátele.
- B) Kdo je na facebooku, má intenzivnější vztah k ostatním lidem.
- C) O facebook se nezajímají reklamní agentury.
- D) Někteří lidé si zakládají facebook i proto, aby se neodlišovali od své sociální skupiny.

Úloha 25

Ve které z uvedených možností autor vyjadřuje své přesvědčení?

- A) Z jednoho samotného pixelu nic moc nevyčtete, když ale dáte dohromady několik pixelů, které spolu souvisejí, najednou máte obrázek.
- B) Myslím si, že budoucnost lidstva bude vypadat jinak, než ji ukazuje třeba film *Minority Report*, kde Tom Cruise hledá data se speciálními rukavicemi před velkou obrazovkou, relevantní data se totiž spojí dohromady jako kousky puzzle a najdou si vás, aniž byste je hledali.
- C) Pokud jezdíte třeba každý čtvrtek po stejné trase pro děti do školy, váš mobil vám sám zavčas oznámí: Pozor, tudy nejezděte, dnes je tady zácpa.
- D) Každé tři dny dnes vzniká zhruba stejné množství dat, jaké bylo vytvořeno od počátku lidstva do roku 2003, a zatímco množství dat strmě roste, naše schopnost těm datům porozumět vzrůstá jen hodně pomalu.